

Roman

Poštnina plačana v gotovini

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/2 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 23. VIII. 1930

Leto II. - Štev. 34

SIROTA Z MILIJONI

Roman v 4 knjigah

Francoški napisal Jules Mary. Poslovenil B. R.

Tretja knjiga

MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO ¹⁵

„Zakaj naj bi bil jaz to storil?“ se je narenil začudenega. „Zakaj in počemu? Da bi kradel? To bi vendar bilo čudno zažgati vrednostne papirje, da jih potem ukradem.“

Temu ni bilo moči oporekati. Emil ni odgovoril; zamislil se je. Mladi zdravnik je imel železno voljo. Vsakogar drugega bi bila ta nesreča strla. Njega je samo prvi mah vrgla iz ravnotežja. Zdajci se je obrnil, se visoko vzravnal in brez besede šel iz sobe.

Naglo se je oblekel, si umil glavo v mrzli vodi, šel v svojo knjižnico in sedel za pisalno mizo.

Ali mu bo spomin pomagal? Ali bo mogel na pamet spisati poročilo?

Mladi zdravnik je imel izboren spomin in jekleno voljo. Brez sleherne slabosti in obupa je jel po spominu novič pisati poročilo o odkritju, ki je zanj vse pomenilo, o odkritju, ki je bilo edini zmisel njegovega življenja.

Vsakega drugega bi premagalo občudovanje nad tem izrednim pogumom in nezlomljivo energijo — le Louffarda ne. Lažni sluga je stopil v doktorjevo sobo.

„Ali imate kako naročilo zame?“ je vprašal.

„Ne,“ je mirno odgovoril Emil. „Zaprte vrata in ne pustite nikogar k meni — hočem ostati sam.“

„In če pride ona mlada dama, ki vas je včeraj obiskala?“ je povprašal Jérôme.

Emila je trenutek obšla izkušnja, vendar je ostal trden. Premagal se je; ta zmaga je bila morda še večja od prejšnje.

„Ne!“ je trdno odgovoril. „Če pride ona, ji recite, da se še nisem vrnil. Toda ne pozar-

bite dodati, da pridem drevi ob enajstih k njenemu bratu. Razumela bo.“

„Dobro, gospod doktor, storil bom kakor ste zapovedali,“ je odgovoril Jérôme. Sam pri sebi pa si je rekel: „Le piši, prijatelj, kolikor hočeš — vse je zaman, prepozno je, dosti prepozno!“

Luč v Emilovi knjižnici je bledela bolj in bolj. Mladi zdravnik tega ni opazil — ni videl, da se je že danilo.

Pariz se je prebujal iz nočnega spanja. Solnce je vzšlo, ceste in ulice so oživele. Mladi učenjak je pisal dalje. Zanj ni bilo solnca ne življenja. Pisal je.

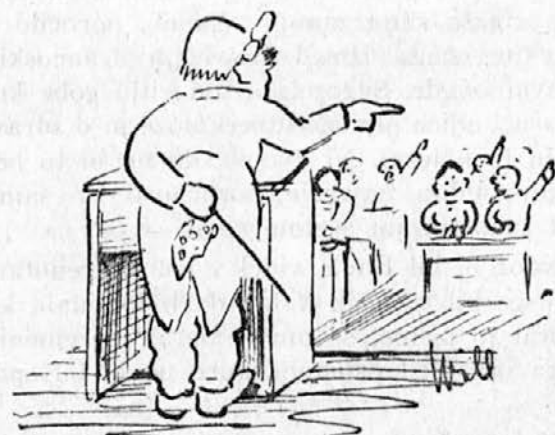
Čas je hitel, mnogo hitreje kakor druge dni. Ura je bila osem. Ura je bila enajst. Emil ni slišal. Pisal je. Pisal — zakaj ta dan, ki je napočil tako jasno in vedro, je bil petindvajseti julij — tisti dan, ki si ga je bil mladi zdravnik sam zaznamoval.

Ob enajstih je Jérôme potrkal na vrata.

Emil ni čul in ni odgovoril.

Lažni sluga je potrkal drugič, močneje.

V šoli

Učitelj reče umnemu Nacku, naj mu napravi stavek z *deloma — deloma*.

In odgovori umni Nacek: „Moj ata in mama sta *deloma* moškega *deloma* ženskega spola.“

Poravnajte naročnino!

Emil se je zdrzil kakor da se je zbudil iz sanj.

Sedem ur je minilo, kar je bil mladi zdravnik začel ogromno delo, delo, ki je nad njim pozabil vse, kar se je okoli njega dogajalo.

„Naprej!“

Na pragu se je pojavil Louffard s svežnjem zavojev in pisem.

„Današnja pošta, gospod doktor.“

Emil je vzel pošto in jo odložil na pult. Jérôme je odšel.

Slugov prihod ga je vrgel iz ravnotežja. Vstal je in jel hoditi po sobi gor in dol. Mehanično je vzel v roke pisma in jih odpiral. Eno med njimi je zbudilo njegovo pozornost. Čeprav je bilo frankirano kot pismo, je bilo prav za prav tiskovina. Izprva ga je bral skoro mehanično, potem pa ga je premogla radovednost in naposled ga je stisnila blazna groza za srce.

Pismo se je glasilo:

„Spoštovani gospod in tovariš!

Pošiljam vam prvo številko ‚Letopisov modernih odkritij‘, nekdanjega ‚Journala za medicino in kirurgijo‘, ki ga gotovo poznate in ki je začel izhajati v novi obliki. Upamo, da bodo naši stari prijatelji ostali zvesti tudi novemu listu, in trdno smo uverjeni, spoštovani gospod in tovariš, da bomo tudi vas smeli šteti med svoje naročnike. Številka, ki vam jo danes pošiljamo, vas bo še posebno zanimala, ker prinaša silno zanimiv članek, poročilo o odkritju enega izmed največjih francoskih zdravnikov dr. Sugorela, o odkritju gobe kot povzročiteljice pljučne tuberkuloze in o zdravljenju te bolezni. Ni dvoma, da ne bi to odkritje zbudilo največje pozornosti ne samo med znanstvenim svetom nego — —“

Kdor bi bil Emila videl v tistem trenutku, bi se ga bil ustrašil. V teh dveh minutah, ko je bral to pismo, se mu je obraz izpremenil, da ga najboljši prijatelj skoro ne bi bil spoznal.

Mehanično se je spustil na stol. Na čelo mu je stopil mrzel pot in oči so mu vročično zažarele. Še enkrat je vzel pismo v roke in ga počasi bral, besedo za besedo. Potlej je s tre-

peočimi rokami vzel ovitek in prečital naslov. Da, bilo je njegovo ime, doktor Emil Sénechal, in njegov točni naslov.

„O Bog,“ je zamrmral, „ali sanjam? Kaj naj to pomeni?“

Spustil je pismo na tla in segel po pošti, iskaje v njej oni medicinski list. Našel ga je. Pismo torej ni lagalo! Mrzlično je časopis razrezal in razgrnil. Neznana roka je obrobila poročilo z modrim svinčnikom. Članek je imel isti naslov kakor Emilov: „Goba, vzrok pljučne tuberkuloze in kako se zdravi.“

Siromak je v trenutku preletel članek. Bil je jako dolg, jako izčrpen, zelo dobro napisan in vse je temeljilo na zanesljivih, nedotakljivih izkustvih.

Saj ta spis se je čital kakor bi bil prepisan iz njegovega dela — isti poskusi, isti uspehi, iste kemične preiskave, ki je z njimi Emil izgubil celo leto napornega dela. Le v enem je bila razlika — jezik je bil nekoliko drugačen, izražanje ni bilo njegovo, drugače pa je bilo vse tako, točko za točko, kakor je on napisal svojo razpravo.

Ko je mladi učenjak prebral poročilo do konca, mu je vseeno bilo kakor bi bil imel v rokah svoj lastni članek. Pogledal je podpis, še vedno zanašajoč se, da sanja, še vedno upajoč, da bo pod njim uzrl svoje ime, toda podpisani je bil ‚Doktor Sugorel‘ in ne ‚Emil Sénechal‘.

„Tak sta vse leto dva moža, ki se nikoli nista videla, ki se niti ne poznata, imela isto misel, isto delala, zasledovala isti smoter! Ali je to mogoče? Da, tu je dokaz, in jaz sem žrtev tega naključja, tega prečudnega skladja.“

Emil se je stisnil za čelo, kakor bi ga hotel streti. Skušal se je zbrati, hotel je biti miren, toda misli so mu divje kovale po mozgu. Bal se je, da ne zblazni, zakaj če človek pade s tolike višine tako globoko in izgubi na mahi vso nado na ljubezen in slavo in srečo — komu ne bi v takem trenutku razkrojilo možganov?

Mladi zdravnik je vstal, stopil z velikimi koraki po sobi gor in dol, odprl okno in globoko vsopel sveži zrak. Pritisnil si je roke na oči, da bi se zbral, toda misli so bežale od njega.

Pozvonil je po slugo.

Nihče ni prišel.

Pozvonil je še enkrat, poklical, zavpil na ves glas. Sluge ni bilo.

Kam je šel? Saj ga ni nikamor poslal!

Prihodnji trenutek Emil že ni več mislil na slugo. Odhitel je v svojo sobo, se naglo oblekel, vzel medicinski list in stekel na cesto. Tam je poklical avto in se dal prepeljati v uredništvo medicinskega lista, čigar naslov je bil prebral na ovoju.

Vse to je delal kakor v sanjah. Polagoma se mu je jela vračati zavest. Kaj naj počne v uredništvu? Sam ni vedel — instinkt ga je gonil tja.

V uredništvu ni nikogar dobil. Bilo je zaprto. List je izšel vsak teden dvakrat, današnja številka je bila že razposlana in urednik je bil prost.

Prišedši domov je Emil vprašal po Jérômu. Nikjer ga ni bilo. Gospodar mu je povedal, da je odšel kmalu po enajstih — to je bilo nekaj minut po tem, ko je Emilu prinesel pošto. Imel je kovčeg s seboj in kazalo je, da se mu jako mudi.

„Kam greste s kovčegom?“ ga je gospodar vprašal.

„Odhajam iz službe,“ mu je odgovoril Jérôme.

„Tako naglo?“

„Da — dosti mi je že te službe. Davi sva se z gospodom sprla zaradi ognja, zgrabil me je za vrat in mi očital, da sem jaz kriv. Pošten človek sem in si takih stvari ne dovolim. Pustil sem gospodu v svoji sobi pismo.“

Emil je res našel Louffardovo sporočilo, napisano je bilo jako nesramno.

Mladi zdravnik se je zamislil. Ta nenadni odhod je bil podoben begu.

„Res je,“ je zamrmral, „obdolžil sem ga krivde za ogenj. Dvoje je mogoče — ali je nedolžen in je po pravici ujaljen, ali pa je kriv in se je rešil z begom.“

Vrnil se je v svojo sobo. Vročica ga je stresala, da je komaj stal na nogah. Vrgel se je na kanape. Zobje so mu šklepetali in udje so se mu tresli kakor y mrzlici.

Četrto poglavje

SESTANEK

Vrnimo se k markiju Argentalu!

Bralci se še spominjajo, da sta Roquin in Norbert v dvoboju ranila drug drugega. Toda med tem ko je bila Roquinova rana dokaj nedolžna, je bilo markijevo stanje mnogo bolj nevarno in je moral ostati v postelji. Kakor vemo, ga je dr. Sugorel spravil v krčmo „Pri zlatem solncu“, kjer mu je tamošnji zdravnik podelil prvo pomoč. Drugi dan so markija prepeljali v Pariz.

Vožnja je Norbertu rano spet odprla in ko so ga doma položili v posteljo, je mislil, da se mu bliža poslednja ura. Imel je le še eno željo: da še poslednjic vidi svojo ženo. Zato ji je poslal kratko brzojavko: „Pridi, umiram.“

Drugi dan je Alice prišla. Norbertovo stanje se je med tem pod skrbno zdravniško nego malo izboljšalo in je ženo, ko je stopila v sobo, takoj spoznal.

„O, kako ste dobri,“ jo je nagovoril s slabim glasom. „Kako ste dobri, da ste prišli!“

Ona ni odgovorila.

„Umr! bom,“ je žalostno povzel, „in srečni boste, ko me ne bo več med živimi. Ne bo vam treba dolgo čakati, Alice!“

Pogledala mu je v njegov mračni, žalostni obraz. Ta mož je imel navzlic vsem zločinom, ki jih je zagrešil, nekaj srca — ta mož jo je ljubil — rešil ji je bil očeta. Naj je bil še tako kriv nasproti njej, hotela ga je rešiti in vse storiti, da mu ohrani življenje.

In res je vse te dni kazalo, kakor da je pozabila, kar ji je bil marki prizadel žalega. Tako vestno mu je stregla in s toliko vdanostjo, kakor bi ga ljubila. Hotela je poplačati njegovo edino dobro delo, ki ga ji je izkazal — hotela se mu je pokazati hvaležno, da ji je rešil očeta.

Vselej kadar se je marki zbudil iz vročice, je videl pri postelji lepo Aličino postavo — toda vselej je njen blede obraz mahoma spet izginil kakor v sanjah.

Marki se je pri tej postrežbi nenavadno naglo opomogel, in kmalu je lahko vstal. Zdravnik je častital markizi vpričo Norberta: „Po vaši zaslugi, gospa, je marki tako naglo okreval, samo po vaši zaslugi!“

Alice je nemo sklonila glavo, ne da bi bila kaj odgovorila.

Ce Vam „Roman“ ugaja, povejte prijateljem in znancem, da se nanj naroče. Če Vam kaj v njem ne ugaja, obvestite nas!

Marki ji je bil rešil očeta, ona je rešila njega — njuni računi so poravnani.

— — — — —
Z zdravjem je v markiju rastle tudi njegova ljubezen.

Nekega dne mu je Alice rekla:

„Zdaj, ko ste že izven nevarnosti, me več ne potrebujete. Vrnem se k očetu na Bois-Tordu.“

„Ali ne bi hoteli še nekaj dni ostati?“ je zaprosil marki.

„Počemu?“ je hladno odvrnila Alice.

„O, Alice,“ je goreče vzkliknil Norbert, „povejte mi resnico! Mislil sem, da v vas gori sočutje z menoj, da trpite, ko vidim, koliko jaz trpim duševno in telesno.“

„Potem ste bili v zmoti!“ je ponosno in mrzlo odgovorila Alice.

„Ali je mogoče, Alice,“ je ne meneč se za njene besede vroče povzel nesrečnež, „da ste mi tako skrbno stregli, tako vdano in požrtvovalno, ne da bi bili vsaj malo občutili ljubezni do mene?“

„Zakaj ne bi bilo mogoče?“ je odgovorila mlada žena.

„O, Alice,“ je nadaljeval marki, „kadar sem se delal kakor da spim, sem vas opazoval in takrat sem videl, da vaši pogledi niso bili vedno tako trdi, da je bilo sočutje v vaših očeh. Nekoč ste celo vzdihnili, da, čul sem vas. Alice, recite mi, ali mi boste mogli kdaj odpustiti, ali vas moja ljubezen ne bo nikoli omehčala?“

„Nikoli, gospod — nikoli vas ne bom mogla ljubiti!“ je malo mehkeje odgovorila markiza. „Kako bi vas mogla ljubiti? Ali mar vaše srce ni omadeževano z nizkotnimi mislimi in velikimi zločini? Ali vaša roka ni rdeča od krvi? Ali morete zahtevati, da naj kedaj pozabim, kdo ste in kaj ste mi storili?“

„Ne govorite tako, Alice!“ je vzdihnil Norbert. „Poslušajte me in verujte mi — preveč ste ženska, da ne bi vedeli, kako goreče vas ljubim! Imejte usmiljenje z menoj!“

„Ali ste ga vi imeli z menoj?“ je vzkliknila Alice. „Ali vam nisem tudi jaz povedala, da ljubim? Ali ste me takrat poslušali? Pohodili ste mi srce z nogami, raztrgali ste mi dušo in me naučili sovraštva.“

„O, Alice, kako ste krutil!“ je bolešno vzkliknil Norbert. „Zakaj mi potem niste dali

da umrem? Zakaj ste me rešili smrti? O, gotovo samo zato, da bom delj trpel!“

Markiza mu ni odgovorila. Obrnila se je in počasi odšla iz sobe.

— — — — —
Valentina sta njegova prijatelja, ki sta ostala v bližini Bois-Torduja, obvestila o Aličinem povratku v Pariz. Mladi mož se je prestrašil; zbal se je, da ne bi Roquin nesrečni ženi česa storil, in je naglo odhitel k markizi.

Alice je bila sama v sobi. Ko je zagledala Valentina, je od veselja vztrepetala.

„O, kako sem srečna!“ je vzkliknila. „Tako sem bila žalostna — in nikogar nimam, da bi me tolažil. Kako sem vesela, da si prišel!“

Valentin ji je ganjen stisnil roko in ji jo poljubil.

„Zakaj ne bi bila srečna?“ je goreče vprašal. „Ljubim te, da ti ne morem povedati kako. Ali nisi svobodna?“ je nadaljeval, obsipaje ji roko s poljubi. „Ali se res še zmerom čutiš vezanega na onega lopova? Njegovo ime nosiš, res, toda ti ga zaničuješ, in če si danes njegova žena, se je to zgodilo zoper tvojo voljo — da, svobodna si in nič mu nisi več dolžna! Alice, ali me še ljubiš?“

„Da, ljubim te,“ je tiho šepnila mlada žena.

„Če bi samo hotela, kako lepo in srečno bi lahko na skrivnem živela! Nikoli ne bi oblak nemira in skrbi zatemnil tvojega lepega čela, izbrisala bi grde spomine na prošlost, pozabila bi vse trpljenje...“

„O, ne govori tako!“ je bolešno odvrnila markiza. „Da, srečno bi bilo najino življenje — o, kolikokrat mislim na dni, ki bi lahko bili in ki jih ni...“

„Bodi tedaj moja, Alice!“

„Ne, Valentin,“ je odgovorila in odkimala, „tvoja ljubimka ne morem biti — ne morem, Valentin!“

„Potem me ne ljubiš!“

„Ne reci tega, dobro veš, da ni res!“

„Ali se bojiš nje ga?“ je vzkliknil mladi mož. „Povej! Ali nisi že dovolj trpela zaradi njega, ali nisi njegova žrtev?“

„Res, ali —“

„Zakaj ne dogovoriš?“

Markiza je pred žarečim pogledom mladega moža pobesila glavo. Potlej se je nenadoma vzbela, prijela Valentina za glavo in mu pritisnila na ustnice strasten poljub.

Mladi mož je vztrepetal.

„Bodi moja!“ je šepnil ves pijan.

„Ne, ne maram biti tvoja ljubimka,“ je počasi odgovorila markiza. „Ne maram ti biti samo ljubimka, ker mi neki glas pravi, da ti bom nekoč še... žena!“

Ta prizor ni bil brez svedoka — čul ga je marki.

Prav slučajno je bil slišal, da se je avto ustavil pred njegovo palačo. Privlekel se je do okna, da vidi, kdo bi mogel biti nenadejani obiskovalec. Iz voza je stopil mlad mož, ki ga je Norbert prvi mah spoznal. Njegov od boleznin in trpljenja shujšani obraz je poškrattel in ljubosumnost mu je pognala kri po žilah.

Da, to je bil njegov tekmeč, oni, ki je vedno stal med njim in Alice!

„Česa išče ta človek v moji hiši?“ se je srdito vprašal. „Gotovo hoče videti Alice! Zakaj — počemu? Ali je Alice njegova ljubimka?“

In ne meneč se za svojo slabost — zakaj šele nekaj dni je poteklo, kar je prvič vstal — se je neslišno splazil, opiraje se za stole in mize, do markizine sobe. Hotel je stopiti k njej, ko ga je neki glas vrgel nazaj. Bil je markizin glas — in vmes je govoril oni drugi, Valentin.

Stisnil se je k vratom. Ušla mu ni niti besedica njunega razgovora, čul je vroče priznanje njune ljubezni, njegove prošnje. In začutil je, kakor bi mu bila mrzla roka segla v prsa in ga ranila na smrt.

Ni imel poguma, da bi odprl vrata. Kaj naj bi tudi rekel? Ali ni bilo vse to, kar je prestregel, gola resnica? Ali je bila Alice prisiljena ohraniti mu zvestobo? Kaj je njej pomenilo ime Argental — ime, ki ji je bilo vsiljeno, ime, ki ga je bil osramotil in ga omadeževal z zločini? Ali ni bila Alice svobodna, kakor ji je to dokazoval Valentin?

Marki je prisluškoval do konca. In trepetaje je čul poslednje besede: „Neki notranji glas mi pravi, da ti bom nekoč žena!“

Opotekaje se se je vrnil v svojo sobo in se vrgel na posteljo.

In začutil je, kako se v njegovo srce spet vrača nekdanje sovraštvo. Tisti trenutek je spet postal nekdanji Norbert, tisti marki, ki je bil z Roquinom sklenil pogodbo, Norbert, ki je bil odvedel Alice, marki, ki je zaradi njega

Kalinska

pal Siméon... Vse kar je bilo dobrega v njem, je tisti trenutek skopnelo.

Kaj je bil dosegel s kesom? Ali je morda ganil Aličino srce? Če ga Alice nikoli ne bo marala, če mu nikoli ne odpusti — zakaj in počemu to objokavanje prošlosti?

Takrat je Valentin odhajal od Alice. Marki se je z vsem naporom splazil k oknu.

„Ha, ha,“ se je zagrohotal, „zakaj se ji ne bi pokazal gospodarja, zakaj ne bi govoril z njo kakor s sužnjo?“

Stisnil je pesti. In v navalu brezmejnega sovraštva in ljubosumnja je pritisnil na gumb in poklical slugo.

„Recite markizi, naj izvoli priti k meni!“ je ukazal.

Kaj ji je hotel povedati? Za kaj se je odločil?

Alice je vstopila. Videč njegov spačeni obraz je takoj zaslutila, da se je nekaj zgodilo. Ali je marki vedel, da je bil Valentin pri njej?

Pripravljena na boj je ponosno dvignila glavo.

„Gospa,“ je začel marki z drgečočim glasom, „premišljal sem celo uro in prišel do sklepa, da pri vas z nežnostjo ničesar ne opravim. Morda pridem s silo delj. Poslej se boste pokoravali mojim zapovedim! Ker nimate vi nikakih obzirrov do moje ljubezni, jih tudi me-

ni ni treba imeti do vas — moja žena ste in hočem, da to ostanete!”

Pogledal je Alici v oči. V njih je čital sovražstvo in zaničevanje.

Zdajci ga je minila vsa jeza in srce mu je obšel brezdanji obup. In srdit na samega sebe, preklinjajoč se za pravkaršnje besede, je vzkliknil:

„Ne, Alice — blazen sem — nič nisem rekel — recite, da niste nič čuli!“ Pal je na kolena. „Idi, Alice, idi — svobodna si! Idi in ne boj se me, saj te ljubim!”

In med tem ko je Alice odhajala iz sobe, se je Norbert zlomljen na duši in telesu zgrudil na naslanjač in razjokal.

Peto poglavje

NA SLEDU

Kaj se je med tem godilo z Roquinom? Kje je bil, da ga Murad in njegovi ljudje niso mogli nikjer izslediti? Ali je čutil, da se mu bliža neizprosna usoda?

Nekega večera je prišel Chilpéric, ki je imel nalogo izslediti Roquina in njegove pomagače, v neko gostilno v Romainvillu blizu Pariza na večerjo. Komaj je dobro sedel, ko je zagledal v sosednji pivnici nekega moža, ki se mu je zazdel čudno znan. Zdajci ga je izpreletelo: saj to je bil Bontemps, morilec Siméona!

Bontemps — bil je v resnici on — je bil prišel v gostilno samo po vžigalice, da si prižge smotko. Nato je takoj odšel.

Chilpéric se je bil med tem opomogel od prvega strahu. Poklical je gostilničarja in plačal, ne da bi se bil pritaknil pečenke, in planil na cesto:

Noč je bila temna in kraj slabo razsvetljen. Čeprav se je bil Chilpéric zamudil komaj minuto, je to vendar zadoščalo, da mu je zločinec izginil izpred oči. Kam se je bil obrnil? Ali je ostal v Romainvillu ali je krenil proti Parizu?

„Grom in peklo!“ je zaklel Chilpéric. Na slepo srečo se je obrnil proti Parizu in se spustil v tek, kar so ga noge nesle.

Zadel je pravo.

Bontemps, ki je imel dovolj vzroka biti previden, je začul hitre korake za seboj in se iznenada obrnil. Ker je bila noč temna, ni videl nikogar. Toda Chilpéric ga je uzrl. Videl

je bil, da si je Bontemps pri odhodu iz gostilne prižgal smotko, in ko se je zdaj možak pred njim okrenil, je zagledal v temi rdečo pičico, nič večjo od drobne zvezdice. Smotka je izdala Roquinovega pajdaša.

Chilpéric se je ustavil. Zdajci je rdeče zvezdice nestalo: Bontemps se je spet obrnil in nadaljeval pot.

„Gotovo je namenjen k Roquinu,“ si je dejal Chilpéric. „Tako pogodim, če ga zasledujem, dve muhi na en mah.“

Toda zločinec je nocoj imel očividno druge namene. Zakaj ustavil se je pred nekim nočnim lokalom, kjer se je svetil velik napis iz električnih žarnic: „Nocoj velik ples“. Brez pomišljanja je vstopil.

Chilpéric, ki je prišel za njim komaj nekaj sekund, ga je dobil v veži. Stopil je k njemu in mu prijateljsko položil roko na ramo.

„Dober večer, gospod Bontemps!“ je vzkliknil. „Ne morete si nšisliti, kako sem vesel, da vas vidim!“

„V zmoti ste, gospod,“ je odvrnil Bontemps, ki se je naglo opomogel od prvega presenečenja. „Ne poznam vas.“

To rekši je po bliskovo sunil z lehtjo in zadel Chilpérica s pestjo v prsa. Udarec je bil tako silen, da bi bil vola podrl. Toda Muradov zaupnik je bil čvrst možak in pripravljen na napad. Samo sapo mu je za trenutek zaprlo.

„Čudne navade imate, gospod Bontemps,“ je rekel z zloveščim pokojem: „Ali tako sprejemate stare prijatelje? Nu, rečem vam, udarec ni bil ravno slab — a to je samo znak velikega prijateljstva!“

„Se enkrat vam rečem, da vas nikoli nisem videl,“ je odgovoril Bontemps s pridržanim srdom. „Zahtevam, da me izpustite, ali pa —“ S temi besedami je z roko segel v prsni žep.

„Ali pa,“ je s porogljivim nasmeškom ponovil Chilpéric, „ali pa se boste poigrali z nožem, kakor takrat, kaj ne, ko ste poslali ubogega Siméona na oni svet?“

Bontemps je zaškrtal z zobmi — od strahu ali besa? Skušal si je osvoboditi roko, toda Chilpéric ni popustil. Nato je segel z desnico v prsni žep in v roki se mu je zablistal nož.

Toda še preden je utegnil zamahniti, je Chilpéric prestregel njegovo laket in mu stisnil zapestje, da je nož zažvenketal na tla.

Charlie K. Bros:

Njegova nezvestoba

Ko se je Fedor tisti večer vrnil, njegove žene ni bilo doma. Kakor z nožem ga je zbodlo v srce. Tedaj je le res! Kako naj stopi pred njo? Kaj naj ji reče? Da vse ve? In da je zdaj konec?

Fedor je bil šele dobro leto poročen; danes je zvedel, da ga žena vara z mladim oficirjem Mišo.

Zvrtilo se mu je pred očmi, ko mu je povedal prijatelj; mislil je, da mu mora srce zastati. Toda srce je čudna stvar božja; misliš, da more le še poslednjič utripniti in zakovati z vso silo, nato pa za vselej prestat. Pa ne; zdaj ga niti ne zazna več, normalno bije kakor da se ne bi bilo nič zgodilo.

Zdaj se je malo umiril. Pomislil je, kaj naj stori. Da bi ženo prijel? Potem je za vselej konec; instinkt mu je tako pravil. Ne, drugi načrt ima. Ne bo se izdal; poskusil bo drugače. Morda pa ni tako hudo? In če je? Potem še zmerom ne bo prepozno za poslednjo besedo...

Mlada žena je bila ravno vstala, ko je pozvonilo. Bil je poštar.

Malomarno je vrgla šop časopisov na mizo in počasi preletela pisma. Samo eno je bilo zanjo. Pisave ni poznala; kdo ji je utegnil pisati? Videti je bilo od moške roke. Le kaj naj bo opazka „Zaupno“ v levem vogalu spodaj?

Radovedno ga je odprla. Že pri prvih besedah se je zdrznila. Pismo je bilo brez podpisa, stipkano na stroj in je obseglo le tri vrstice:

Gospa,

Če se hočete prepričati o zvestobi svojega moža, pridite drevi ob devetih pred kino Matico.

Mlada žena je prebledela. Njen mož jo vara? Že sama misel ji je bila neznosna. Njen Fedor, vtelešena poštenost, ki zardi, če ga katera pogleda — njen Fedor ljubi drugo?

Spomnila se je Miše, mladega oficirja, ki se je zadnje dni z njim zabavala. Čudno; tako tuj ji je postal tisti mah. Iz samega dolgočasje je hodila z njim: njen mož je bil ves dan v uradu, in zvečer se mu ni nikamor ljubilo, še v kavarno ne — z ono drugo seveda pojde v kino! — kaj čuda, da je malo pogledala drugam!

Strahotno počasi so se plazile ure. Popoldne je ni več strpelo, velela je šoferju pripraviti avto, da se odpelje daleč, daleč; gospodu Miši naj povedo, da je ni doma.

*

Že o pol devetih je čakala pred kinom. Bila je sama; Mišo, ki jo je prišel iskat, je odpravila z glavobolom. Oblekla se je bila v novo toaletto, ki si jo je naročila za letovišče, s klobukom, ki ji je zakril pol obraza. Ne sme je spoznati.

Zdaj zdaj morata priti. Ura je bila devet, ljudje so se vsipali iz kina, v avli je brnel zvonec, trg pred kinom se je začel prazniti. Njega ni bilo.

Ura je bila četrt. Zamudniki so hiteli mimo nje, tu pa tam se je kdo ozrl po lepi ženi v elegantni obleki.

Njega ni bilo.

*

Fedor je bil doma. Že z ulice je opazila luč v njegovi sobi. Vztrepetala je... ali je z njo?

Po prstih se je splazila do njegove sobe in pridržala dih. Vse je bilo tiho, le njeno srce je razbijalo, da ji ga je hotelo raznesti. Ni je več strpelo; prav potihoma je odprla vrata.

Fedor je bil sam. Sedel je za mizo in gledal pred se. Ni čul, kdaj so se odprla vrata.

„Fedor!“

Vse veselje in sreča, vsa sproščenost olajšane srca je zazvenela iz tega edinega vzklika.

„Marja!“ Obrnil se je k njej. Ali se ji je samo zdelo ali je bilo res? Tako truden se ji je videl njegov obraz, tako trpeč...

Zdajci je razumela. On je vse vedel! On sam ji je pisal brezimno pismo! Hotel jo je preizkusiti — in ona je verjela, verjela je kakor on!

„O, Fedor, čakal si me, a mene ni bilo... Imela sem hude, nelepe sanje... morala sem jih dosanjati... Zdaj je konec teh sanj, novo življenje začneva, lepo, srečno življenje, dragec! Sama, čisto sama! In sama pojdeva v letovišče, že jutri... In ti me nikoli več ne pustiš same, kaj ne, Fedor?“

Fedor je vstal. Kako lep se ji je zdel, ko ni bilo več brazd na njegovem moškem čelu in se je vrnil ogenj v njegove oči. In kako vroč in neskončno sladek je bil njegov poljub, ko je zdaj stopil k njej in jo objel okoli pasu.

„Nikoli, nikoli več, Marja!“

Maurice Leblanc

KRIVNOST VOTLE IGLE

KRIMINALNI ROMAN

„Se enkrat vam rečem, da to ni mogoče.“

„Leto dni bo tega, gospod preiskovalni sodnik, kar je prišel na grad Ambrumésy mlad mož, ki se je predstavil za Charpenaisa in prosil za dovoljenje, da preslika Rubensove podobe. Grof de Gesvres mu je dovolil in Charpenais je delal šest mesecev od jutra do mraka v tem salonu. To kar vidite so kopije, ki jih je napravil, z okvirji vred; sem so prišle namestu štirih velikih originalnih slik, ki jih je grof de Gesvres podedoval po ujcu markiju Bobadilliju.“

„In dokaz?“

„Dokaza nimam. Slika je ponarejena, ker je ponarejena, in mislim, da tega niti ni treba kaj preiskovati.“

Filleul in Ganimard sta se spogledala, ne da

bi mogla skriti svoje začudenje. Inspektor ni več mislil na to, da bi šel iz sobe.

Naposled je preiskovalni sodnik zamrmral: „Vprašati moramo gospoda Gesvresa.“

In Ganimard je pritrdil:

„Da, njegovo sodbo moramo čuti.“

Zmaga mladega gimnazijca je bila popolna. Prisiliti dva poklicna kriminalista Filleulovega in Ganimardovega kova, da priznata njegovo hipotezo — to je bil uspeh, ki bi bil vsakemu drugemu stopil v glavo. Toda Beautrelet se je zdel neobčutljiv za ta mala zadoščenja njego-

vemu samoljubju, in je čakal, z nasmeškom na ustnicah, vendar popolnoma miren in brez sence ironije.

Grof de Gesvres je vstopil.

„Gospod grof,“ je rekel preiskovalni sodnik, „v toku naših preiskav se je pojavila čisto nepričakovana možnost, ki jo omenimo z vso rezervo. Mogoče... pravim: mogoče... so vtomilci imeli namen prilastiti si vaše štiri Rubense... ali vsaj nadomestiti jih s štirimi kopijami... Kopijami, ki jih je pred letom dni napravil neki slikar, Charpenais po imenu. Ali bi si hoteli te slike dobro ogledati in nam povedati, kaj sodite o njih?“

Grof se je zdrznil. Nato je pogledal Beautreleta in Filleula in odgovoril, ne da bi bil slike pogledal:

„Upal sem, gospod preiskovalni sodnik, da bo resnica ostala prikrita. Ker vidim, da to ne gre, se ne pomišljam izjaviti: slike so ponarejene.“

„Tedaj ste to vedeli?“

„Prvi mah.“

„Zakaj niste povedali?“

„Lastniku se nikoli ne mudi priznati, da katera njegova stvar ni, ali boljše, da ni več pristna.“

„A vendar bi to bilo edina pot, da jih dobite nazaj.“

KAJ SE JE DOSLEJ ZGODILO

V grad Ambrumésy so ponoči vlomili. Neznani storilci so ubili graščakovega tajnika Davala, grofa Gesvresa pa ranili. Toda kaj je bil nagib njihovega vloma? Grof pravi, da ničesar ne pogreša...

Grofova nečakinja Raymonde je enega izmed vlomilcev ustrelila na begu. Komisija, ki je drugo jutro prišla, trupla ne more najti.

Obenem s sodno komisijo sta prišla tudi dva časopisna poročevalca, eden od lista »Journal de Rouen«, drugi, Izidor Beautrelet, prizna, da se je pod krinko poročevalca vtihotapil na grad. Mladiču je šele 17 let in hodi še v gimnazijo. Nad vse ga zanimajo detektivske povesti in misteriozni dogodki in zato se ni mogel premagati, da ne bi bil prišel proučevati skrivnostni nočni vlom. Nihče ga ne vzame resno; a ker preiskovalni sodnik Filleul sam ne ve kod ne kam, ga mirno poslušaj, tem bolj, ker Izidor trdi, da ve, kaj so vlomilci odnesli: štiri Rubensove slike v salonu...

„Po moji sodbi je bila še druga.“

„Namreč?“

„Tale: Ne izdaj skrivnosti, ne draži tatov in predlagaj jim, da jim odkupiš slike, ki so njim samo v nepriliko.“

„In kako ste hoteli dobiti z njimi zvezo?“

Ker grof ni odgovoril, je namestu njega rekel Izidor Beautrelet:

„Z oglasom v listih. Ta beležka bi izšla v 'Journalu', 'Echoju de Paris' in 'Matinu' in bi se tako glasila:

„Pripravljen sem slike odkupiti.“

Grof je prikimal: spet je mladi mož pokazal, da je močnejši od starih.

Filleul ni hotel pokazati nevolje.

„Počasi začenjam verovati, da imajo vaši tovariši vendarle prav. Vraga, kakšen pogled! Kolikšno bistrumje! Če pojde tako, Ganimard, kmalu ne bova imela več dela.“

„O, saj stvar ni bila tako hudo zapletena!“

„In kako dalje? Če se prav spomnim, ste pri najinem prvem srečanju namignili, da še več veste. Mislim, da ste celo trdili, da veste, kdo je morilec?“

„Res.“

„Kdo je tedaj umoril Jeana Davala? Ali je morilec še živ? Kam se je skril?“

„Neko nespোরazumljenje je med nama že od vsega početka, gospod preiskovalni sodnik, ali bolje, med vami in dejstvi. Morilec in begunec sta dva docela različna človeka.“

„Kaj ne poveste!“ je vzkliknil gospod Filleul. „Moški, ki ga je gospod de Gesvres videl v budoarju in ki se je z njim boril, moški, ki sta ga gospodični videli v salonu in ki je gospodična de Saint-Véran nanj streljala, oni, ki je pal v parku in ga iščemo, ta moški ni oni, ki je ubil Jeana Davala?“

„Ne.“

„Ali ste odkrili sledove tretjega sokrivca, ki je izginil še pred nastopom obeh gospodičen?“

„Ne.“

„Potlej pa ne razumem... Kdo je torej Davalov morilec?“

„Jeana Davala je ubil...“

Beautrelet je obmolnil, se za trenutek zamislil, nato pa je povzel:

„Najprej vam moram pokazati pot, ki sem po njej prišel do te gotovosti, in nagib umora, drugače bi se vam moja obdolžitev videla go-

rosta... A vendar ni... ne, ni... Omeniti moram neko okoliščino, ki je ni nihče opazil in ki je vendar bistvene važnosti. Jean Daval je bil, ko so ga zabodli, popolnoma oblečen, s čevlji na nogah, skratka, kakor o belem dnevu, s telovnikom, ovratnikom, kravato in naravniciami. A zločin se je zgodil ob štirih zjutraj.“

„Opozoril sem na to. Gospod de Gesvres mi je odgovoril, da je Jean Daval dostikrat predsedel pri delu precejšen del noči.“

„Uslužbenci pa narobe trde, da je hodil jako zgodaj spat. A denimo, da je bil še pokonci: zakaj je potem posteljo tako napravil, kakor bi bil ležal? In če je že bil v postelji, kako to, da se je, ko je začul šum, tako skrbno oblekel od nog do glave, namestu da bi se kar v naglici vrgel v obleko? Preiskal sem njegovo sobo prvi dan, ko ste vi bili pri zajtrku: njegove opanke so bile ob znožju postelje. Kaj mu je branilo, da jih ni oblekel namestu težkih podkovanih čevljev?“

„Se vedno ne vidim...“

„Da, še vedno ne vidite izrazitih protislovij. Vse to se je tudi meni zazdelo sumljivo šele tedaj, ko sem zvedel, da je slikarja Charpenaisa — kopista štirih Rubensov — predstavil in priporočil grofu Gesvresu baš Jean Daval.“

„In kaj sklepate iz tega?“

„Iz tega sklepam, da sta bila Jean Daval in Charpenais dogovorjena. Do tega sklepa je bilo samo en korak, in ta korak sem storil v početku našega razgovora.“

„Malce prenačljeno, se mi vidi.“

„Res bi bilo treba nekoliko prijemljivejšega dokaza. Toda vrhu tega sem odkril v Davalovi sobi na enem izmed listov, ki jih je imel za podlago pri pisanju, razen tega pa tudi na nekem pivniku tale naslov: 'Gospod A. L. N. Bureau 45, Pariz.' Prihodnji dan so odkrili, da je imela brzojavka, ki jo je poslal lažni kočijaž iz Saint-Nicolas, isti naslov. Prijemljivi dokaz je bil tu: Jean Daval je dopisoval s tolpo, ki je pripravila tatvino slik.“

Gospod Filleul ni več ugovarjal.

„Naj bo. Sokrivda je dokazana. Kaj sklepate iz tega?“

„Najprej tole: begunec ni morilec Jeana Davala, zakaj Jean Daval je bil njegov zaveznik.“

„Kdo pa po tem takem?“

„Gospod preiskovalni sodnik, prosim vas, da se spomnite prvih besed, ki jih je rekel grof, ko se je osvestil. Besede, ki jih je gospodična de Gesvres dala na zapisnik, so bile: ‚Nisem ranjen. In Daval? Ali je živ?... Nož?‘ Prosim vas tudi, da se spomnite izpovedi gospoda Gesvresa, ki je tudi v zapisniku: ‚Neki moški je planil name in me podrl z udarcem v tilnik.‘ Kako je mogel gospod de Gesvres, ko se je osvestil, vedeti, da je Daval dobil sunek z nožem... če se je takoj onesvestil?“

Izidor Beautrelet ni čakal odgovora na svoje vprašanje. Povzel je:

„Torej je bil Jean Daval tisti, ki je privedel tri vlomilce v salon. Med tem ko je bil v salonu skupaj z onim, ki so ga klicali za šefa, se je začul šum v budoarju. Ko je uzrl gospoda Gesvresa, je skočil z nožem nadenj. Gospodu Gesvresu se je posrečilo iztrgati mu nož in ga udariti z njim, on sam pa je zadet s pestjo telebnil na tla.“

Spet sta se Filleul in policijski inspektor spogledala. Ganimard je skomignil z rameni. Sodnik je povzel:

„Gospod grof, ali moram misliti, da je to pojasnilo točno?“

Gospod de Gesvres ni odgovoril.

„Gospod grof, vaš molk bi dopustil domnevo... Prosim vas, odgovorite.“

Gospod de Gesvres je jasno rekel:

„To pojasnilo je popolnoma točno.“

Sodnik je poskočil.

„Potem ne razumem, zakaj ste potegnili oblastvo za nos. Zakaj skrivate dejanje, ki ste bili zanj v silobranu upravičeni?“

„Že dvajset let,“ je odgovoril gospod de Gesvres, „je bil Daval moj sotrudnik in zaupnik. Če je, sam ne vem kako, podlegel izkušnji in me izdal, zaradi njegove prošlosti nisem maral da bi to izdajstvo prišlo na dan.“

„Niste marali, dobro. Toda vi ste morali...“

„Drugega mnenja sem, gospod preiskovalni sodnik. Vse dotlej, dokler sum ne zadene nedolžnega človeka, sem imel pravico prizanesti njemu, ki je bil hkrati zločinec in žrtev. Mislim, da je smrt zadostna kazen.“

„Toda zdaj, gospod grof, zdaj ko se je resnica izkazala, lahko govorite.“

„Da. Evo vam koncepta dveh pisem, ki ju je pisal svojima sokrivcema. Nekaj minut po njegovi smrti sem ju vzel iz njegove listnice.“

„In nagib njegove tatvine?“

„Idite v Dieppe, Rue de la Barre št. 18. Tam stanuje neka gospa Verdierjeva. Zaradi te ženske, da zadovolji njen pohlep po denarju, je Daval postal tat.“

Tako se je vse pojasnilo. Zločin je stopil iz teme in se polagoma pokazal v svoji pravi luči.

„Nadaljujmo!“ je rekel Filleul, ko je grof šel.

„Moje umetnosti je konec,“ se je šalil Beautrelet.

„A begunec, ranjenec?“

„O tem, gospod preiskovalni sodnik, veste vi prav toliko kakor jaz... Zasedovali ste njegove odtise na travi starega samostanskega vrta... Potem ste...“

„Da, da, vem... ali potlej so ga odvedli od tam, in zato bi rad čul kaj o tej krčmi.“

Izidor Beautrelet se je zasmel.

„Krčma! Saj je sploh ni! To je pravljica, trik, da zmede štrene policiji, in sicer genijalen trik, ker se je obnesel.“

„A vendar pravi dr. Delattre...“

„Seveda!“ je samozavestno vzkliknil Beautrelet. „Če doktor Delattre nekaj trdi, še ni treba verjeti; povedati ni hotel ničesar, kar bi moglo biti nevarno za njegovega pacienta... in zato je obrnil pažnjo oblastev na to krčmo! Toda vedite, da je njegova navedba netočna in da so ga s strašnimi grožnjami prisilili, da tako izpove. Doktor ima ženo in hčer. In obe preveč ljubi, da se ne bi pokoril ljudem, katerih strašno moč je imel priliko spoznati. In zato je na vsa vaša vprašanja tako določno odgovoril.“

„Tako določno, da krčme nismo mogli nikjer najti.“

„Tako določno, da je ne prestanete iskati tam, kjer je ni, in da se vaši pogledi odvrtajo z edinega kraja, kjer bi begunec utegnil biti, s tega skrivnostnega kraja, ki ga ves čas ni ostavil, ki ga ni mogel ostaviti, kamor se je ranjen od gospodične de Saint-Véran zatekel kakor žival v svoje skrivališče.“

„Toda kam, vraga?... V kateri konec pekla se je mogel skriti?“

„V razvaline stare opatiije.“

„Saj ni nikakih razvalin več! Nekaj židov, nekaj ostankov stebrov!“

„Tja se je zakopal, gospod preiskovalni sodnik,“ je s poudarkom vzkliknil Beautrelet,

„tja morajo stremeti vaša poizvedovanja! Tam in nikjer drugje dobite Arsèna Lupina!“

„Arsèna Lupina,“ je zavpil Filleul in planil na noge.

Molk, ki je nastal po teh besedah, je bil malone svečan; glas strašnega imena je še zvenel v zraku. Ali je mogoče, da bi bil veliki pustolovec Arsène Lupin oni, ki ga že nekaj dni tako besno, a zaman preganjajo? Saj bi zajetje Arsèna Lupina in njegova aretacija pomenili za preiskovalnega sodnika takojšnje povišanje, srečo in slavo.

Ganimard ni bil videti presenečen. Izidor se je obrnil k njemu:

„Vi ste istega mnenja, kaj ne, gospod inspektor?“

„Gromska strela, kakopak!“

„In gotovo niste niti najmanj dvomili o tem, da ne bi bil on tisti, ki je pripravil to podjetje?“

„Niti sekunde! Vse govori zanj. Lupinova podjetja se razlikujejo od drugih kakor obraz od obraza. Treba je samo odpreti oči.“

„Vi torej mislite... vi mislite?...“ je ponavljal Filleul.

„Če mislim!“ je vzkliknil mladi mož. „Samo tole malenkost si oglejte: pod katerimi začetnicami si ti ljudje dopisujejo? A. L. N., to je začetnica imena ‚Arsène‘, potlej pa prva in zadnja črka imena ‚Lupin‘.“

„Grom in peklo!“ je vzkliknil Ganimard. „Vam pa tudi nič ne uide! Vsa čast vam, mladi mož!“

Beautrelet je zardel od ponosa in stisnil roko, ki mu je pomolil višji inspektor.

Vsi trije so stopili k oknu in njihov pogled je objel prostor z razvalinami. Filleul je zamrmral pred se:

„Tedad tam naj bi bil.“

„Tam je,“ je odgovoril Beautrelet z glasom, ki je drgetal od razburjenja. „Tam je od tistega trenutka, ko je pal. Teoretično in praktično se ni mogel ganiti od tam, ne da bi ga bili opazili gospodična de Saint-Véran ali služabnika.“

„Kakšen dokaz imate za to?“

„Dokaz so nam dali njegovi pajdaši. Drugo jutro se je eden izmed njih preoblekel v kočijaža in vas pripeljal sem...“

„Da vzame čepico, ki bi utegnila na nekoga zvaliti sum.“

„Da, a pred vsem zato, da se tu razgleda in na lastne oči vidi, kaj se je zgodilo s šefom.“

„In se je mogel razgledati?“

„Mislim, da, ker je vedel za skrivališče. Tudi sodim, da je zvedel za obupno stanje šefa, ker je v prvem strahu napravil neumnost in napisal grozilne besede: ‚Gospodični bo slaba predla, če je ubila mojstra‘.“

„Toda ali ga njegovi prijatelji niso mogli naknadno spraviti na varno?“

„Kedaj? Saj se vaši ljudje ves čas niso ganili iz razvalin. In potem, kam naj bi ga bili spravili? Kvečjemu nekaj sto metrov daleč, zakaj umirajočega človeka ne morete prevažati... in potem bi ga bili vi dobili. Ne, vam rečem, on je tu. Nikoli ga njegovi prijatelji ne bi bili spravili stran, tudi po najzanesljivejši poti ne. Sem kaj so poklicali doktorja, medtem ko so orožniki kakor otroci slepo drevili za ognjem.“

„Toda kako more živeti? Za življenje je treba živil, je treba vode!“

„O tem vam nič ne vem povedati... nič ne vem... toda on je tu, kolnem se vam. Tu je, ker ne more biti nikjer drugje. Tega sem gotov, kakor bi ga videl, kakor bi ga s prsti otipal. On je tu.“

In kazoč s prstom na razvaline je opisal v zraku majhen krog, ki je postajal vse manjši in manjši in se je naposled strnil v točko. Da, Arsène Lupin je bil tu. Teoretično in praktično. Nihče ni več mogel o tem dvomiti.

Neka tragika je bila v tem, da sloveči pustolovec leži nekje na trdih tleh, brez pomoči, v vročici in prepuščen samemu sebi.

„Če umre?“ je tiho vprašal Filleul.

„Če umre in o tem njegovi tovariši zvedo,“ je odgovoril Beautrelet, „ne izpustite izpred oči gospodične de Saint-Véran, zakaj njih osvetla bo strašna.“

Nekaj minut nato se je Izidor Beautrelet navzlic prigovarjanju gospoda Filleula, ki ne bi bil rad pogrešal tega bajno spretnega pomočnika, odpravil na pot proti Dieppu, zakaj njegove počitnice so ta dan potekale. Prišel je v Pariz proti petim; že ob osmih je bil s svojimi součenci v liceju Janson.

Ganimard se je odpeljal po prav tako temeljiti kakor brezuspešni raziskavi ambrumésyjskih razvalin z večernim brzovlakom. Doma v ulici Pergolèse je dobil tole pismo:

Gospod višji inspektor,

ker sem nočoj imel še nekaj časa, sem utegnil zbrati v dopolnitev naših opazovanj še tele poizvedbe, ki vas bodo brez dvoma zanimale. Leto dni že stanuje Arsène Lupin v Parizu pod imenom Etienne de Vaudreix. To ime ste gotovo že srečali v poročilih iz družbe ali pa med sportnimi vestmi. Kot velikega ljubitelja potovanja ga dostikrat ne dobite doma; takrat lovi, kakor pravi, tigra v Bengaliji ali sinjo lisico v Sibiriji. Pravijo, da se mnogo ukvarja s trgovino, a zanesljivega ne ve nihče.

Njegovo sedanje bivališče je: Rue Marbeuf, številka 36. (Pazite: ulica Marbeuf je blizu poštnege urada številka 45.) Od četrtega, 23. aprila, to je dneva pred vlomom v Ambrumésyju, ni o Eliennu de Vaudreix nihče več čul.

Prejmite, gospod višji inspektor, hkrati z izrazi moje hvaležnosti za naklonjenost, ki ste mi jo izkazali, zagotovilo mojega odličnega spoštovanja. Izidor Beautrelet.

Pri p. s. — Ne smete misliti, da mi je to bilo težko dognati. Že tisto jutro po zločinu, ko je gospod Filleul vodil preiskavo v navzočnosti nekaterih izbrancev, me je obšla srečna misel, ogledati si begunčevno čepico, preden jo je utegnil lažni kočijaž zamenjati. Klobučarjevo ime mi je zadoščalo, kakor si lahko mislite, da sem po njem ugotovil ime kupca in njegovo stanovanje.

Drugo jutro se je Ganimard pojavil v ulici Marbeuf številka 36. Potem ko je pri vrtarju vse poizvedel, mu je velel odpreti prtilično stanovanje na desni. Bilo je elegantno urejeno stanovanje, toda v njem ni odkril drugega kakor nekaj pepela v kaminu. Štiri dni prej sta bila prišla dva najemnikova prijatelja in sta zažgala vse obremenilne papirje.

Toda ko je Ganimard že odhajal, je zadel na pismonošo, ki je imel pismo za gospoda Vaudreixa.

Popoldne je državno pravdnništvo, ki je vzelo vso stvar v svoje roke, zahtevalo to pismo. Na pismu je bila ameriška znamka; pisano je bilo v angleščini.

Zelo spoštovani gospod!

Potrjujem vam odgovor, ki sem ga dal vašemu zastopniku. Ko dobite štiri slike gospoda Gesvresa, jih pošljite na dogovorjeni način.

Ostalo priložite, če se vam posreči, o čemer pa jako dvomim.

Nepredvideni posli me silijo, da odpotujem. Pridem obenem s tem pismom. Dobite me v Grand-Hotelu. Podpisan: Harlington.

Še isti dan je Ganimard opremljen z zapornim poveljem oddal gospoda Harlingтона, ameriškega državljana, obdolženega prikrivanja in sokrivde pri tatvini, v preiskovalni zapor.

Tako so se tedaj v roku štiriindvajsetih ur po zaslugi uprav nepričakovanih migljajev sedemnajstletnega dečka razvozlati vsi zapletljivi. V štiriindvajsetih urah je postalo vse, kar je bilo nerazumljivo, enostavno in jasno. V štiriindvajsetih urah se je izjalovil načrt tovarišev rešiti poglavarja, aretacija ranjenega, umirajočega Arsèna Lupina se je pričakovala vsak čas. njegova tolpa v razsulu, razkrito njegovo pariško stanovanje in krinka, pod katero se je skrival, in prvič je prišel na dan preden ga je utegnil izvesti, eden izmed njegovih najbolj spretno in temeljito zasnovanih naklepov.

V občinstvu je to zbudilo neizmerno preseñenje, občudovanje in radovednost. Že časninar iz Rouena je bil napisal jako spretno poročilo o prvem zaslišanju mladega učenca retorike in postavil njegov očarljivi, otroško-nedolžni in mirni nastop v pravo luč. Ganimardove in Filleulove indiskrecije, ki sta jih zoper svojo voljo zagrešila iz prevelike vneme, so mahoma poučile občinstvo o vlogi Izidorja Beautreleta pri teh dogodkih. On sam je bil vse storil. On edini ima zaslugo za mnogo.

Vse je bilo v vročinem vznemirjenju. Čez noč je postal Izidor Beautrelet junak dneva.

V tem so zaman skušali ugotoviti identičnost gospoda Harlingтона in prav tako mu niso mogli dokazati pripadnosti k tolpi Arsèna Lupina. Naj je že bil sokrivec ali ne, molčal je trdovratno.

In z druge plati je kazalo, da Filleul ne more v Dieppu navzlic vsem migljajem, ki mu jih je bil dal Beautrelet, priti niti korak dalje. Celo oni možak, ki ga je gospodična de Saint-Véran dan pred zločinom imela za Beautreleta, je ostal skrit v misterijoznost. V isti temi je tudi bilo vse, kar je kakorkoli bilo v zvezi z nestankom štirih Rubensov. Kaj se je zgodilo z njimi? In po kateri poti je bil odpeljal avtomobil, ki jih je ponoči vzel s seboj?

Vsem tēm problemom Filleul ni mogel in ni mogel do živega. Vsak dan so njegovi ljudje preiskovali štirikotnik razvalinskega polja. Skoro vsak dan je sam osebno vodil preiskavo. Vse zaman.

In tako je bilo popolnoma naravno, da so se spet vseh oči obrnile na Izidorja Beautreleta, zakaj njemu edinemu se je bilo posrečilo posvetiti v temo, ki se je zdaj, ko je bil daleč, zgrinjala še gosteje in neprodorljiveje. Zakaj se ni z vso vnemo vrgel v to stvar?

To vprašanje mu je pri neki priliki zadal urednik 'Grand Journala', ki se je pod imenom Bernoda, očetovskega prijatelja gospoda Beautreleta, vtihotapil v licej Janson. Izidor je zelo pametno odgovoril:

„Dragi moj gospod, razen Lupina in vsakovrstnih vlomilskih in detektivskih istorij obstoji na zemlji še trda resničnost, ki se imenuje izkušnja. Napraviti jo hočem v juliju; danes smo v maju, in ne bi rad pal. Kaj bi rekel na to moj dobri oče?“

„Kaj bi rekel, če bi Arsèna Lupina predali sodišču?“

„E, za vse svoj čas. Prihodnje počitnice...“

„Binkoštno?“

„Da. V soboto, šestega junija se s prvim vlakom odpeljem.“

„In v soboto zvečer bo Lupin aretiran.“

„Ali mi ne bi dali časa do nedelje?“ je smeje se vprašal Beautrelet.

„Zakaj tako dolgo?“ je čisto resno vprašal časnikar.

Šesti junij! Ta datum je šel po vseh listih. Ta dan je hotel Izidor Beautrelet s prvim vlakom v Dieppe in zvečer bi bil Arsène Lupin prijät.

In ta dan je napočil. Pol tucata časnikarjev je prežalo na Izidorja na postaji Saint-Lazare. Dva od njih sta ga hotela spremljati na pot. Vljudno a odločno ju je prosil, naj tega ne storita.

Tako se je peljal sam. Njegov oddelek je bil prazen. Ker je bil od dela in prečutih noči utrujen, je takoj pal v globoko spanje. V sanjah je imel občutek, da se je vlak na raznih krajih ustavil in da so ljudje vstopali in izstopali. Ko se je blizu Rouena zbudil, je bil še sam. Toda na klopi nasproti je bil z iglo pripet na blazino velik list papirja. Na njem so bile tele besede:

„Vsak naj se briga za svoje stvari. Ravnajte se po tem, če ne vam ne bo dobro!“

„Imenitno!“ je vzkliknil Izidor in si pomel roke. „Na oni strani jim gre slabo, zakaj to svarilo je prav tako neumno in abotno kakor ono lažnega kočijaža. Kakšen slog! Na prvi pogled vidiš, da tega ni pisal Lupin.“

Vlak je privozil v predor pred starim normandskim mestom. Na postaji je Izidor dvakrat trikrat stopil po peronu, da si pretegne ude. Ko je hotel v svoj voz, se mu je izvil glasen vzvik. Pri kolodvorskem prodajalcu časopisov je bil uzrl na prvi strani posebne izdaje 'Journala de Rouen' tele vrstice:

„*Naj novejše. — Iz Dieppa nam brzojavljajo, da so nocoj vdrl v grad Ambrumésy zločinci, zvezali grofa Gesvresa in mu zamašili usta ter odvedli gospodično de Saint-Véran. Sledove krvi so opazili pet sto metrov daleč od gradu in blizu njih so našli s krvjo omadeževano ruto. Upravičena je bojazen, da so nesrečno deklico umorili.*“

Do Dieppa se Izidor Beautrelet ni ganil. Sključen v dve gube in stiskaje si obraz v roke je premišljal.

V Dieppu je najel voz. Ob vhodu v Ambrumésy je srečal preiskovalnega sodnika, ki mu je strašno vest potrdil.

„Drugega nič ne veste?“ je vprašal Izidor.

„Nič. Šele ta trenutek sem prišel.“

Tedaj je pristopil h gospodu Filleulu orožniški stražmojster in mu predal zmečkan, ob robovih raztrgan in porumenel kos papirja, ki ga je pobral nedaleč kraja, kjer je našel ruto. Filleul ga je pogledal in ga dal Beautreletu z besedami:

„To nam pri raziskavi tudi ne bo mnogo pomagalo.“

Izidor je obrnil papir na vse strani. Bil je pokrit s številkami, pikami in znamenji in je bil prav tak kakor ga tu priobčujemo:

2.11. 2.. 2 .1.
 .1.. 1... 2.2. .2.43.2.. 2.
 .45 .. 2 .4... 2.. 2.4. 2
 D DF ⊠ 19F+44 ⊠ 357 ⊠
 13 . 53.. 2 .. 25.2

A: Veš, s kom sem danes govoril?

B: ???

A: Z Bobijem, s tistim, veš, ki je za Strohschneiderja pobiral z velikim plehnatim šparovčkom.

B: Za tistega nemškega profesorja, ki je plesal na vrvi?

A: Prav za tistega. In veš, kaj mi je rekel Bobi?

B: No?

A: Da je v nedeljo zvečer nabral 5 kil samih desetparskih, dinarjev skoro nič, zato pa več knofov.

B: Že mogoče. Jaz sem bil tudi zraven, dal sem pa star avstrijski groš in sem bil jako zadovoljen.

Tehten razlog

General pride v strelski jarek in vpraša vojaka:

„Sin moj, kaj bi napravil, če bi te danes poslali na patroljo in bi zagledal sovražnika?“

„Pokorno javljam, pod nikakim pogojem se ne bi spustil v streljanje, nego bi se umaknil nazaj v jarek in bi javil, da je sovražnik pred fronto.“

„Dobro, sin moj, to morda ne bi bilo slabo, ali povej mi, zakaj se ne bi spustil v streljanje?“

„Pokorno javljam, ker nastopim jutri dopust, Eksclenca!“

Trije sinovi umrlega posestnika se poročé tisti dan, ko odpro pokojnikovo oporoko. Notar bere v njej, da bo tisti glavni dedič, ki prvi dobi potomca. Vse je prepadeno, srednji sin pa se prvi zave in reče ženi: „Ema, brž v hotel, čas je drag!“

Gospodična Amalija je sama v oddelku za nekodilce. Ker je vlak nabit, prisede k njej gospod, ki kadi strašno smrdečo smotko. Gospodična Amalija nekaj časa prenaša, potem pa se razsrdi:

„Smotk absolutno ne prenesem!“

Gospod puhne velik oblak dima in prijazno meni: „Potem bi vam priporočal čikanje!“

Moric Mandelbaum pride k župniku, da ga krsti. „Kako to,“ se začudi svečenik, „saj ste šele prejšnji mesec prestopili k protestantom?“

„To je tako, prečastili. Prej so me ljudje vedno izpraševali, katere vere sem. Rekel sem, protestantske. Potlej so me vprašali, kaj sem bil prej, in sem moral reči, žid. Če postanem zdaj katolik in me ljudje vprašajo, kaj sem bil prej, lahko rečem: protestant.“

„Možiček, kaj dobim, če ti vsak dan pripravim tako kosilce?“

„Mojo zavarovalnino ti izplačajo.“

„Prosim za deset dinarjev praška za stenice.“

„Ali naj vam ga pošljem na dom?“

„Seveda! Stenic vam vendar ne morem sem poslati!“

Strašno vneto se vrtil plesalec s svojo partnerico. „Ali znate tudi po eni nogi plesati?“ ga vpraša ona „Seveda!“ odgovori navdušeni plesalec. „Potem bi vas prosila, da za trenutek stopite z moje noge!“

„Veš kaj, Slavka, ta zanikarnost pa presega že vse meje! Ko sem bila prejšnji teden pri vas, si imela veliko luknjo v nogavici, in danes jo spet vidim!“ „Ne jezi se, teta, saj je ista!“

Odvetnik zagovarja mladoletnega zlikovca. Obišče ga v ječi in mu napravi pridigo:

„Kaj bi le tvoj ubogi oče rekel, če bi vedel, da si kradel?“

„Saj ga lahko vprašate, gospod doktor: v sosednji celici sedi!“

„Milostljiva, pravkar sem videla vašega gospoda v kavarni nasproti nam. Gotovo je videl gospoda, ki je bil pravkar pri vas.“

„Mica, tu imate sto dinarjev, in recite, da je bil gospod pri vas!“

„Nak, tega pa ne — potem se bo gospod še bolj jezil!“

Gledališki ravnatelj sreča na cesti znanega kritika.

„Zakaj ste nas zadnjič tako napadli? Ali ste morali napisati ‚Dvorana je bila napol prazna‘?“

„Oproslite, gospod ravnatelj, dolžan sem pisati po resnici!“

„Potem bi bili lahko napisali: ‚Dvorana je bila napol polna!‘“

„Mihec,“ veli gospod učitelj. „kaj veš povedati o Juliju Cezarju?“

„Nič slabega, gospod učitelj.“

Danijel Veilchenduft priteče k prijatelju v kavarno in zavpije:

„Savel, brž domov, tvoja žena te vara s tvojim najboljšim prijateljem.“

Savel steče domov, kar ga noge neso, a ne mine deset minut, ko je že itazaj ves vesel:

„Kaj mi trobiš o mojem najboljšem prijatelju — človeka še živ dan nisem videl!“

Kuhinja in dom

Praznoverje

Praznoverje, eden najslabših ostankov starih časov, je še zmeraj med ljudmi zelo razširjeno. Svoj izvor ima v strahu, ki pa ni človeku prirojen, ampak šele vcepljen. Mati stori to otroku nevede ali nehote. Dostikrat se zgodi, da otrok joče. Da bi ga umirila, mu začne govoriti o volku, ki ga bo prišel iskat, ali pa o kakem drugem strašilu. Stare ženice pripovedujejo otrokom pravljice, kjer igrajo glavno vlogo razne pošasti in druga nadnaravna bitja. V enostransko razviti otroški domišljiji ta bitja ožive, ne more jih pozabiti, še celo v sanjah, ki so pri otroku najbujnejše, ga spremljajo. Potem se zgodi, da je otrok kdaj sam v temni noči; morda zagleda v temi predmet čudnih oblik in njegovi razdraženi živci ustvarijo iz njega pošast, o kateri je čul. S tem postane otrok dovzeten za strah in se ga ne iznebi več.

Svoj čas so učenjaki trdili, da je vsakomur prirojen strah pred kačami. Tudi to ne drži. Ta strah ima svoj izvor v pravljicah o zmajih, ki jih čuje ali čita vsak otrok. Evo dokaza: lani so našli v neki sicilski vasi otroka, ki se je igral s kačo, ne da bi kazal kaj strahu. O hipnotični moči pa lahko govorimo samo pri velikih tropskih kačah.

B. S.

Svinjska pečenka

Prav okusno svinjsko pečenko dobiš takole: $\frac{3}{4}$ kg svinjskega mesa, pol čebule, strok česna, pol korenčka, žlico masti, sol in malo moke. Meso nasoli in peči s čebulo, česnom in korenčkom. Večkrat ga obrni in oblij z mastjo, nazadnje pa ga potresi z moko in prilij malo belega vina in dobre juhe, ter še nekaj časa duši, ne da bi medtem nehala oblivati. Pazi samo da ga predolgo ne pečeš, ker postane sicer trdo.

Dr. Oetker-jev pripomoček za vkuhanje

(zakonito zaščitena besedna znamka)

se porablja v novejšem času z najboljšim uspehom, ker ta preparat ne-le ne zmanjša okusa sadja, ampak ga obdrži dolgo časa svežega in krepkega. Poraba je priprosta in snažna, cena majhna. Zavojček *Dr. Oetker-jevega pripomočka za vkuhanje* zadostuje za 5 kg vkuhanega sadja, marmelade ali želeja, da jih obvaruje plesnobe.

Gospodinja, ki je spoznala ta preparat, ga bo vedno dodajala sadju, katerega hoče vkuhati, marmeladam, kumarcam itd. in se ne bo več jezila nad splesnjenimi kompoti.

Da bi se preparat čim bolj vporabljal, zato mu je določena jako nizka cena.

Uporabno navodilo je na vsakem zavojčku.

Prospekte z izborom receptov za vkuhanje pošilja na zahtevo gratis in franko tovarna, ako jih ni dobiti pri trgovcih.

DRŌBIŽ

Prve kovinske igle so začeli izdelovati l. 1343. Dolej so se morali ljudje zadovoljiti z lesenimi.

V Južni Kaliforniji imajo posebno farmo za gojenje levov. Farma meri hektar in je vse na okoli obdana z visoko močno ograjo. V njej imajo stalno vsaj po 70 levov.

Učenjaki so po točnem opazovanju dognali, da čebela obleti vsako minuto povprečno 21 cvetov. Ako vzamemo, da nabira čebela v dolgih dneh poleti 8 ur, obleti v tem času skoraj 7200 cvetov.

Če si hočejo Japonke nabaviti novo obleko, morajo trgovcu povedati koliko so stare in ali so poročene ali ne. To je potrebno zato, ker nosijo Japonke v različnih življenjskih dobah različno barvne obleke, ločiti pa se morajo po barvi obleke tudi poročene in neporočene ženske.

Lev teče prav tako hitro kakor konj, le s to razliko, da se prej utruji, ker ima slabše razvita pljuča.

Želvina jajca ostanejo tudi po kuhanju tekoča.

V rakovem mesu je 90% vode.

Za vsak kilogram rženega kruha je treba toliko rži, kolikor je zraste na 6 m² polja.

Za dobe rimskega vojskovodje Lukula je stal v Rimu suženj 4 drahme, to je približno 43 dinarjev.

Če bi človekova čeljust imela sorazmerno isto moč kakor mravljinca, bi moral človek z zobmi dvigniti 275.000 kilogramov težko breme. Če bi bili ostali deli človeškega telesa primeroma tako močni kakor mravljinca, bi moral človek dvigniti in nesti dve težki moderni lokomotivi.

Narodno premoženje ameriških Združenih držav je od leta 1850 naraslo s 30 milijard na več ko 500 milijard dolarjev.

V Nemčiji pokade letno 100 milijonov kilogramov tobaka.

Umrljivost črnokožcev v Ameriki je skoraj še enkrat tako velika kakor umrljivost belokožcev.

Verdi je skomponiral opero „Traviato“ v trinajstih dneh.

Najmanjši novc na svetu je malteški „Gran“, ki ni večji od leče.

Avstralija je petindvajsetkrat večja od Anglije in vendar nima niti toliko prebivalcev kakor London.

Temelje znanstvenega zvezdoslovja je postavil Hiparh, največji astronom starega veka, ki je živel v drugem stoletju pred Kristusom.

Človeška koža ima 2 do 3 milijone znojnic.

KAZ OBETA KINO

Elitni Kino Matica

Tel. 21-24

EDINI ZVOČNI KINO V LJUBLJANI
z najboljšo svetovno aparaturo Western Electric.

Globoko znižane letne cene!

Nemška filmska opereta. MARA, NE PLAČI! V
glavnih vlogah govorita in pojeta DINA GRALLA in
HARRY HALM.

Grandiozna fantazija hrepenenja po mladosti in
ljubezni SEN MLADOSTI (Moderni Favst). Dve de-
ta-
n-
i operi „Favst“ posneto v Metropolitanski operi v
New Yorku.

Pozor! 1. septembra otvoritev jesenske sezone z
očarljivim nemškim zvočnim filmom NESMRTNI PO-
TEPUH. V glavnih vlogah govorita in pojeta Liane
Haid in Gustav Fröhlich.

Pride! Prvi Janningsov govoreči film „SINI
ANGEL“.

150 dinarjev

na mesec plačuje za novi veliki Brock-
hausov leksikon.

20 velikih knjig s 16.000 strani

razkošno vezanih v polusnje ali platno. Novi
Brockhaus bo Vam in Vašim otrokom desetletja
najboljša šola v življenju, najzvestejši tovariš in
najzanesljivejši svetovalec.

Do zdaj izišlih 5 knjig dobite takoj po
vplačanju prvega obroka pri zastopniku naj-
večje jugoslovenske knjigarne „Minerve, d. d.“

Vse informacije daje „Roman“.

„PLANINKA“ zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti
in prenavlja kri in učinkuje izbor-
no pri slabi prebavi želodca, zaprtju
telesa, napenjanju, nerednem delo-
vanju črev, hemoroidih (zlati žili),
poapnenju žil, izpuščajih in žolč-
nem kamnu. Preprečuje kislino in
zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je
zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

ter stane zavojček 20 Din

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se prigla-
šajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana
kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in
radi globokega svojega pomena je postal znak
nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvali-
teto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pečlni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki
pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti
v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera
ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega
kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev
šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego
je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sad-
jem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe prístni
Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo
manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kacao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom
dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega
izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega
sladkorja in-se dasta 1 do 2 jajčni žlici te me-
šanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična,
okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo
enostavnih, boljnih, finih in najfinejših močnatih
jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti,
ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje
enostavne priprave, svojega odličnega okusa in
svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno po-
hvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje za-
hteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja,
vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastonj pri Vašem
trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.